

Felvidéki Híradó.

P O L I T I K A I H E T I L A P.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatatra czimezve Turócz-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutótabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetői irdó elfogad.
Nyitlifer soronként 4 fillér.

A szabadság ünnepe.

Emlékezzünk régiekről!
De nem is olyan régiek azok a dolgok, amik 1848. márczius 15-én történtek a magyar fővárosban. Még szem- és fültanui, sőt résztvevői is élnek a nagy nemzeti jelenetnek. Nemzetünk nagy költőkirálya, Jókai Mór is ott volt!

A tavasz enyhe ébredésével a nemzet szívébe, lelkébe is belopódzott valami édes, valami kimondhatatlan vágy, mint a minő az anyaföldé lehet, amelyet dermesztő fagy, hideg hólepel takart hosszú hónapokon át s a mely élni akar, élni és teremteni, magába fogadni a ragyogó Nap csókjait; — vágy, mint a minő a rab sasé lehet, akit ott tartanak vas kalitkában fogva, komor falak közé és a ki föl-főlénz a kék levegőg felé, a melyben szabad társa úszik s emelkedik mind magasabban és magasabban az aether végtelenségében . . .

Óh, az a mozgalmas kép ott a Nemzeti Muzeum előtt, 1848. márczius 15-én!

Kora reggel *Sákei* Károly a program — az ifjuságát — írott pontjait az uri és kigyó-utca szögletére kiragasztá s azokat a kíváncsi népek magyarázta. Elazalt *Petőfi Sándorral*, ennek lakásáról, *Bulyovszky Gyula*, *Jókai Mór*, *Vasváry Pál* a történeti emlékü kavéházába, a „Szabadság csarnoká”-ba indultak, s ott *Jókai* a kiáltvány alakjában szerkesztett programpontokat felolvasta, *Petőfi* pedig elragadó lelkesedéssel szavalta „Nemzeti dalá”-t: „Talpra magyar, hí a haza!” — Majd a Landerer—Heckenast nyomdába mennek az ifjak, lefoglalnak egy sajtót s kinyomtatják a Nemzeti Dalt és a híres 12 pontot. Féltilzenkettőkor már bemutatják a magyar szabadsajtó első termékét és felolvassák a 12 pontot, amelyek így végződnek: „Egyenlőség, szabadság, testvériség.” A nemzet minden fia részére követelték ezt.

S két hónappal rá, május 15-én a csehek diadalt ülnek a fellázadt bécsi németek fölött s a diadallias cseh „hösök”-höz szegődtek Hurban—Stúr—Hodszáék és a magyar Felvidék némely más tót papjai és tanítói s ezeknek és a cseh sajtója, főleg a Stúr lapja, azzal ámitotta a tótokat, hogy „a magyarok a tótok nyelvét s nemzetiségét kiirtani szándékoznak.” (Ez a sajtó ma sem tesz egyebet!) Cseh nemzeti gyűlést tartottak Prágában, amelyre a tót lázítók is elmentek s a melynek programjában ily kitevételek is voltak: „Oly időkben, midőn a déli szlávok és a magyarok közt borzasztó népláború van kitörésben, mely híhetőség egész Magyarországot elboritandja, a szlávok egyebütt sem maradhatnak esupán néző szerepben. A magyarországi szlávok nem lehetnek többé a magyarok uralma alatt. Ha a dolog Magyarországon harezra kerül, a csehek is fel fognak kelni rokonaik mellett.” A terv az volt, hogy Ausztria-és Magyarországból szláv állam: Slavia alakuljon. A gyűlés május 31-én tartották meg, s Hurban ev. tót lelkész a magyarok ellen küldendő önkéntes csapatok alakítását indítványozta, mert nézete szerint, *„míg a magyarok ki nem iratnak, Slavia megalakulását remélni nem lehet.”* — Ez a gyűlés nyílt lázadással és Prága bombázatásával végződött.

A csehek alávaló perfidiája gondoskodott arról, hogy a magyarok és a horvátok s szerbek között harezra kerüljön a dolog, mert hisz éppen csehek voltak a lázadó horvátok és szerbek bujtatói és izgatói s ugyancsak ők

támogatták a Hurban-féle fegyveres fölkést is, de a magyar kormány erélyes intézkedése következtében a felvidéki megyék tót ajku népének legnagyobb része megőriztetett a cseh izgatás és a lázadás metélyétől s ez a minden időben hazafias nép, amely az urbéri terhek megszüntetése- és a polgári jogok elnyeréséért át volt hatva őszinte lálaérzettel, feghdetetlen maradt később is hazafiságában és néhány zászlóalja a legvitézebbek közé tartozott a magyar nemzeti honvédseregben.

S vajjon mire való ez e reminiscenciák, e reflexiók ma, a szabadság örömnünnepén?

Csak arra, hogy örömmámorunkban ne feledkezzünk meg egy pillanatra sem az óvatosságról sem, mert az a perfidia, amely 1848-ban délen és északon ellentünk lázított, most is settenkedik körülöttünk, sőt mi több, már oly vakmerő, hogy szándékait el sem titkolja többé.

Résen legyünk!

Dőre gondolat. A mit e világon a szellemi perverzitás, a beteg fantázia s más emberi abnormitás világra szül, azt a tót nemzetiségi túlzók mint valami drága, értékes talizánt, mint győzelmi trofeát felkapják s oda állnak vele a jámbor tót nép elé, hogy ime, nemesak mi, mások is úgy vélekednek a nemzeti kérdésről, erről a mi drágálatos pannaecónkról, tehát igazunk van, bármit szőljön is a világ, bármit parancsoljon, avagy tiltsion is a törvény. Egy helybeli tót lap — nem nehéz eltalálni, hogy melyik, — egyik mult heti számában a Roosevelt elnök irataiból egy pár velős — bár nem valami nagyon böles — mondat excerptál, köztük a következők is: „Az az ember, aki más nemzeteket csak úgy szeret, mint a saját nemzetét, épp oly ártalmas tagja a társaságnak, mint a ki más néket is úgy szeret, mint a saját feleségét.” Ez az analogia — ha mindjárt Roosevelt állította is fel, akit egyébként még korántsem tisztel a világ a szellemőrások között, — s ha a tót lap írója menteni, gyengíteni igyekszik is azt azzal, hogy a nemzetközi érintkezést és a kölcsönös megbecsülést is szükségesnek tartja, — mégis oly absurd, oly lehetetlen, hogy szinte kár vesztegetni rá a szót. Am a tót hírlapírónak megtesztelt e hatalmas mondat, mert mindjárt nyomban leveleti róla azt az axiómát, hogy a tótnak jobban kell szeretnie a maga tót nyelvét a világ összes nyelveinél, még a görög, sőt a magyar nyelvnél is; jobban kell szeretnie tót nemzetiségét az összes nemzeteknél, sőt még a csillagoknál és a központi napoknál is. (Hogyan is mondja a német? A magasztosltól a neveltséghez csak egy rövidke lépés.) Hát ilyen fanatizmust csak a szellemi korlátoltság, a világtól, az emberiség vívmányaitól való elmaradottság szülhet, amely még ott tart valahol a sőtét kizépkorban, amikor még nem ismerték föl az emberiség igazi kincseit s ezeknek értékét, amelyeknek csak egy közös forrásuk van: a *felebarát szeretet*. Ez a nagy elv képezi a Krisztus vallásának etnikai magvát, s e nagy elvnl fogva az emberiség *igazi* szellemőriási azon törekzenek minden időkben, hogy mindezt, ami az emberek egymástól elkülöníti, elválasztja, ellenségeskedése, viszályba hozhatja, eltávolítsanak, a szellemi, érzelmi és anyagi korlátokat, a mennyire csak lehet, nivellálják. A mint a nagy kultőfejedelem, Schiller mondja: „Seid umschlungen Millionen, diesen Kuss der ganzen Welt!” — Hogy még csak egy ilyen szellemőriást említsünk, ott van Tolstoj Leó gróf, a nagy orosz filozóf, a kit a tót lap írója is minden bizonynyal többre becsül az efevár dícsőség Rooseveltnél, s a ki még a lazaszeretettel is perhorreszkálja, mivel ez az érzelem újít át illja egy nálánál sokkal magaszosabb és nemesebb érzelemnek, az *emberszeretnek*, amely korlátokat nem tör és nem ismer. A nagy tömegek bölcsesség dolgában ugyan még nem tartanak ott, a hol a nagy orosz böl-

eselő, nekünk még ez a szükkebb körül szeretet is elég, sőt sok is, mert — mint a tót túlzók példája is mutatja, — sokan közülünk a saját nemzetük, a saját hazájuk igaz, bármely áldozatra kész szeretetére sem képesek. Amde akinek szívében a hazája, a nemzete iránti igaz és tiszta szeretet él és a ki nem szegődik el a gyűlölés, a visszavonás szításának áldatlan szolgálataiba: az más nemzetek erényeit is megbecsüli s ezeket a nemzeteket erényeikért csak úgy megszeretheti, mint a saját magát. Ez a szeretet nem veszedelmes, nem erkölcsellen, nem tilalmas, nem bűnös, — de igenis bűnös, perverz, erkölcsellen és veszedelmes az oly szeretet, az oly hajlam, amikor a magyar nemzet kobeletbe tartozó magyar állampolgárok ezt a hazát, ezt a nemzetet ócsárolják, piszkolják, gyűlölik s ez a haza határain túl lakó, velük holmi nyelvi és faji rokonságot tartó népekhez vonzódnak, — mert ez a hajlam és szeretet aztán igazán a hazaságtörés bűnével analog, sőt még ennél is erkölcselenebb.

Megyei élet.

(Turóczvármegye közigazgatási bizottságának ülése.)

Turóczvármegye közigazgatási bizottsága f. évi márczius hó 12-én tartotta meg rendezes hávi ülést.

Jelen voltak ifj. *Justh György* főispán elnöklete alatt *Beniczky Kálmán* alispán, *Gurmann Géza* kir. tanácsos-pénzügyigazgató, *Keveczky István* árszakségi elnök, *Dr. Skultéty István* kir. ügyész, *Borbély Kálmán* főmérnök, *Dr. Beniczky Ákos* főjegyző, *Dr. Haas Jakab* főörvos, *Dr. Lacz Adolf* tisztí főügyész, *Keveczky Imre* közigazdasági előadó, továbbá *Dávid Ferencz*, *Kontsek György*, *Klimó Vilmos*, *Rozsa János* és *Justh Ferencz* bizottsági tagok.

A jegyzőkönyvet *Csepessényi Sándor* m. aljegyző írta. *Berecz Gyula* kir. tanfelügyelő és *bárá Révész Gyula* biz. tagok távollamaradásukat igazolták.

Dr. Beniczky Ákos főjegyző előadásában a következő ügyek kerültek tárgyalás alá: 1. A rutkai anyakönyvezőhelyettes dologi kiadásokra fedezetet kér. Véleményezés és letárgyalás végett kiadatik a főszoilgábirónak. — 2. A belügyminiszter elrendelte, hogy az anyakönyvi kerületek beosztásában s a személyzetben beállított változásokról nyilvántartás vezetendő. — 3. A fölmlivelélsügyi miniszter elrendelte, hogy a vármegyék-nél mint biztosított letéteményezett értékpapírok nem foglalkozhatók le. — 4. Alsó-Turcsok községének kérényve, hogy az anyakönyvi hivatalo a tétessék át Felső-Turcsokra, véleményezés végett kiadatik a járási főszoilgábirónak. — 5. A vallás- és közokt. miniszter Tarnó község részére az ottani áll. iskola melléképületeinek létesítésére 2000 koronát engedélyezett. — 6. Valcsa község határában az ott elszaporodott vaddisznókra hivatalos hajtóvadást engedélyezett. — 7. Tótrónai, eszermóni s valcsai felbellezések a némely kopár terület befutására vonatkozó közig. biz. határozat ellen véleményezés végett kiadatik a kir. erdőfelügyelőnek. — Bejelentetett s illetőleg elintéztetett ezenkívül még néhány nősülessi engedély iránti kérény: az erdőbizottóság néhány előterjesztése; adóhatárlék, iskolamulasztás miatti bírság törlése iránti beadvány s egyéb próbáb ügyek. — Bejelentetett továbbá, hogy több (14) a közig. bizottsághoz intézett ügy résztüszőségük miatt, részint előkészítés végett elnlükleg intéztetett el.

Az áll. torvos jelentése szerint az állategészségügy állapota, néhány szórványos esetet leszámítva, általában kedvező volt.

A tisztí főörvos jelentése szerint február havában tömegesen léptek föl a rendesen meghitlétlőt erődő huroton betegségek.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az adófezetéslnd hanyatlás állott be január hónapozhoz képest. — de a közvetlen adók beszoilgáltatása kedvezőbb volt.

Néhai Schleichner Emil stabsnyaftrdói bérlőnek, úgy

HIREINK.

— **Személyi hír.** Lapunk szerkesztője, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő vázei fogságából tegnap visszatért.

— **Március 15.** Ujra ránk virradt annak a nagy, annak a diós napnak az évfordulója, amelyen a magyar nemzet hazafias érzelmű pesti ifjúsága kihirdette azt az örökké nevezetes szót, amelyre egy egész nemzet talpra állt, hogy — „rabok tovább nem leszünk.“ Kegyelettel tli meg évenként a magyar nemzet ezt a nagy napot országzszerzős igy ünnepli meg városunk, megyénk, az egész Felvidék hazafias magyarsága is. Turóc-Szent-Mártonban — mint már megírtuk — nagyszabású hangversenyyel és társas vacsorával ünnepli a magyar közönség és ünnepségek lesznek a megye több más közönségében is. — Körmeztványáról, a régi hazafias városból, a következő nemzetiszintű meghívást vettük: A Körmeztványai Magyar-Egyesület, 1903 március 15-én, vasárnap, délután 4 órakor, az állami főreáliskola dísztermében, 1848 március 15-ikének emlékére ünnepet rendez, melyre a közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Honfidal. Szövegét írta Petőfi, zenéjét Antos Károly. Előadja, Antos Károly úr vezetésével, a főreáliskolai ifjuság énekkara. 2. Emlékbeszéd. Mondja Víz Ferenc úr. 3. Nemzeti dal. Írta Petőfi. Szavalja Stern Miksa főreáliskolai tanuló. 4. Talpra magyar! Szövegét Petőfőtől, zenéje Antos Károlytól. Előadja, Antos Károly úr vezetésével, a főreáliskolai ifjuság énekkara. 5. Évek múltán. Elbeszélés az 1848/9-iki szabadságharc idejéből. Írta s felolvassa Zámboj Béla úr. 6. Csatadal. Szövegét Petőfőtől, zenéje Lányi Ernőtől. Előadja, Antos Károly úr vezetésével, a főreáliskolai ifjuság énekkara. 7. Előre. Írta Tóth Kálmán. Szavalja Huszár Kornél főreáliskolai tanuló. 8. Magyar népdalok. Előadja, Antos Károly úr vezetésével, a főreáliskolai ifjuság zenekara. — A helybeli állami népiskolában egy szintén Helybeli is, már tegnap tartották meg a hazafias ünnepeket.

— **Tanító-sorsjáték.** A tanítók oly sok mindenféle ügynek készséges támogatói és apostolai, hogy méltán számithatnak arra, hogy az ő sorsjátékukat rokonszenven fogadják és készséggel támogatja a közönség, amely sorsjáték tisztá jövedelmét tanítóok özvegyeinek, gyermekeinek és árváinak gyámolítására, nevelésére fordítatik. Egy sorsjáték ára 1 kor. és szerkesztőségünkben is kapható. A legmelegebben ajánljuk a magyar tanítótság emez emberbaráti vállalkozásának támogatását összes olvasóinknak. A fonyóremény 30,000 korona.

— **Tanítógyűlés.** A Turóczmezei Alt. Tanítóegylet választmányja a hó 7-én Ruttkán tartotta meg rendes ülését Somogyi Géza képző intézeti igazgató elnöklete alatt. A Tanítóegylet a folyó évben két körös és egy közgyűlést fog tartani. És pedig a znióváraljai kör május 9-én Nagy-Csepényben, a ruttkai kör május 16-án Ruttkán. A közgyűlés helyüül Stubnyafülrő, idejéül pedig szept. hónap második fele tizetett ki.

— **Magyar színészt.** Liptó Szent Miklósról írja levelezőnk: Az északmagyarországi szintekerttel részére szervezett színtársulat a hó 7-én bevezette előadásainak sorozatát. Az utolsó három előadás jutalmjáték volt. Halmay igazgató és derék társulata meg lehet elégedve az erkölcsi és anyagi sikerrel; a közönség sok jóakarral viselhetett a társaság iránt. Innen a színtársulat Trenesnében ment, április elején Alsó-Kubinba megy, április második felében pedig *Turóc-Szt.-Mártonban* fogja megkezdeni előadásait.

— **Rieger.** A mint lapunk múlt számában hírtl adtuk, a „Nár. Nov.“ képviselte magát a Rieger temetésén és koszorút is küldött ravatalára „a tótok nevében.“ amire azonban ezentől a tótoktól megbízást nem kapott. Utóbb részvétlávratot is menesztett ez a lap Rieger fiahoz, de küldött a helybeli tót daloskőr és a „város polgársága“ is. Ez utóbbi stürgynek nem tudjuk a feladóját, de mivel ennek a városnak a polgárságát oly emberek is teszik, a kik nem tótok, vagy ha tótok is, de se nem eszek, so nem pánszlávok, tehát nem is bánulói az elhunyt esek államférfi politikai erényeinek pánszláv törekvéseinek: a leghatározottabban tiltakoznunk kell az ellen, hogy a város polgársága nevében bárki is ilyen s hasonló stürgyöket menesszen a külföldre s ezt a polgárságot az ország előtt kompromitálja. A eszek — amint azt mai vezércikkünkben is röviden kifejtjük — Riegerrel s más agitatorokkal az élükön legálábbabb politikai ellenfeleink, sőt ellenségeink voltak a múlt században folytatott politikai harcainkban; Rieger volt az, aki ama mozgalmas időben, mikor a szabadság idejüváltala hazánkban az ősi császárvárosba is átesapott s egy elavult, autokrata udvari kormányzás nyomása alól való felszabadulás vágyát ébresztette föl a német lakos-

ság szívében, heves, izgató beszédeket tartott Bécsben Kossuth Lajos és a magyarok ellen. Már ez a szereplése egymagában — pedig volt még több is ebből! — ki-zárja azt, hogy magyar honpolgár, bármi legyen is a nyelve, akiben a hazafias érzületnek csak egy szikrája is él, a Rieger halálakor gyász ülsőn, részvétlávratokat küldjön, mikor a Kossuth Lajos szülötésének száza-dik évfordulóján akadtak Magyarországon emberek, gyászmagyarok, akik ennek a napnak a megünneplését megakadályozni igyekeztek. — És akiket esetleg a Markovics—Valasek—Mudroff azon nagyhangú frázisai, hogy ők rokonszenvezenek a magyarokkal, hogy ők barátai a magyaroknak, hogy ők hű fiaí ennek a magyar hazának, — akár csak egy percze is megtevéstettek volna, azok most láthatják, hogy milyen fajta magyarbarátokkal van itt szó. Vagy hát lehet-e ilyen rokonszenvről, ilyen barátságról szó azok részéről, akik a semli molnárfülből az antimagyarismusa révén is bá-róvá, hatalmas emberré, a eszeket ünnepell államférfiá lett Rieger, mint pátriárkát ünneplik és dícsőrik, aki azon meghívót is aláírta, melylyel a prágai szláv gyűlés esőditettette össze, a mely gyűlésen a magyarok kiirtá-sának szükségességét kimondották?!

— **A surányi sikasztó.** Vagy egy hétig egy körülbelül 30 éves uriember lakott a helybeli Starke-Balko fogadóban, a hol bőven költekzezt, mint a hogy tellett is miből, mert hisz mint Blaskovics Géza csongrádi földberlő szerepelt a vendéglístan. Még jobban tñnt fel azonban költekzező és ledér élete az itteni rosszhírut házakban, amelyeknek naponkint rendes vendége volt. Végre a rendőrség is figyelni kezdte s mikor épp véletlentl egy köröző levél jött, a mult szombat délután igazolásra hívták fel. Most is Blaskovics Gézának mondta magát, de sem okmányynal, sem mással ezt az állítását igazolni nem tudván, a zsebkendőjét kérték, hátha az azon levő monogram bizonyítana mellette, vagy ellene. Eleinte azt mondta, hogy nincs zsebkendője, majd azonban újabb unszolásra előmutatott egyet, amelynek azonban egyik eszteskéje ki volt vágva, amely körülílnyint úgy magyarázta meg az idegen, hogy az egyik lábán vérző sebe volt, azt kötötte be a levágott zsebkendő-darabnal. Meghagyták neki, hogy, mivel Csongrádra fogtak stürgyönözni igazolása ügyében, a fogadót ne hagyja el a válaszstürgyön megérkezéztig. De biz ő nem fogadta meg ezt a tanácsot, hanem csakhamar kocsit fogadott és Ruttkára hajtott, esekéi pedig pályázást azonban a fogadóban hagyta. Jellemző, hogy ez az ember, mikor már annyira szorult a kapezáján, Ruttkán egy rosszhírű házban vígan mulatott, azután pedig Pribőczra hajtott a vasuti állomásra, a hol Garam-Berzenczére vállott jegyet az esti 9 órai vonatra. Csakhogy miham nyomában voltak, előbb Ruttkán, majd pedig Pribőczben, s mikor már bezártl és a kocsiszakasban kényőmelen elhelyezkedett, letartóztaták s behozták a járásbírosági fogházba. A kihallgatás során beismerő vallomást tett, hogy ő Schmidt László surányi vasuti telerüperantóros, és hogy 1000 korona esékéi számla után állomásáról megszökött s azóta bujkál. Előadta, hogy eleinte csak 400 koronát fordított saját zsebéjára a kezeltésre bizott hivatalos pénzekből s arra kérte Pozsonyban lakó apját, küldene neki pénzt, hogy a hiányzó összeget még jókor helyreptóthassa, de nem kapott, mire aztán a közeledő rovensalóstól való féltelmében megszökött, utra valóul pedig még 1000 koronát vitt el a vasuti pénztárból. Megmotozásakor egy éles beretvát is találtak alsó ruhájában elrejtve. — Beszéli, hogy már két ízben öngyilkosságot kísérelt meg a fogházban, amelyeket azonban az örök meghiúsítottak. — Mint értesülünk, a megtévedt fiatal ember apja már megértette az államasvatunk kár t, de a sikasztó pénztármok, hivatalból üldözöndök bünténye forogván fenn, mindazonáltal a nyitrai kir. ügyészség fogházába szállították el.

— **A legújabb tót nemzetiségi sajtóperék.** A „Nár. Nov.“-nak megint akad sajtóperce, még pedig párosával. Ugyanaz a Novák Antal ugyanis, aki mint „író“ szerepelt a kir. ügyészség fekete könyvében, egyébként azonban szedő a helybeli tót részvénynyomdában, megint írt két cikket a „Nár. Nov.“-ba (f. é. 6. és 11. szám: „Náse pravoty“ és „Exulanstvo bez konce“), mintha talán keveselte volna azt a kettőt, amelyért szinten törvényt kell majd állnia. Ha per, hát hadd legyen per, — gondolhatta magában — Hétfőn idézte maga elé Trombauer Árpád kir. aljárásbíró Pieter Ambrus szerkesztőt, aki azután Novák Antal „író“ nevezte meg a panszolt ezikket szerzőjéül, a ki el is vállalta a felelősséget értük. A kir. ügyész a magyarság ellen való igazgatást lát a két cikkben. — A líptó-rózsahegy, „Obzor“ ez. gazdasági lap ellen is indított pert a kir. ügyész, mivel gazdasági programjában a magyar nemzet ellen

szintén Turóc-Szt.-Márton, Nagy-Jesz.cn, Turesek, Znióváralja, Stubnyafülrő körjegyzőségekhez tartozó községei némely lakosainak esekélyebb összegekét kitévő adó-hátrálékai behajthatatlanság miatt törlesbe hozatta. — Kovács Ferenc losoncai körjegyző felelőssézt házának adoménentesés ügyében elutasították. — Iglár Gábor tótrónai lakos vadászati kihágási ügyében a közig. bíróság ítélete szerint a kiszabott 40 kor. pénzbírság töröltetett. Fukasz József szt.-györgyi r. k. plébános panas-zát, amelyet az 1901/2. évi fegyveradó kivetése ellen beadott, elutasították.

A közig. bizottság jövő havi ülését — a hűsveti ünnepek miatt — nem április 12-én, hanem április 6 án fogják megtartani.

Egy humanus intézmény.

Egy emberbaráti intézmény megerősítését, megiz-mosodását jelentik e sorok. A földmives kisgazdák, zsel-lérek, munkások országos segítőpénztára 1901. január óta működik. 1901-ben 269.253, 1902-ben már 395.680 apró ember tartozott ez intézmény költelekébe. Azoknak a száma, akik a baleseti biztosításon felül önként bizo-sítókra magukat nyugdíjra, halálesetre, vagy bizonyos életkorra, rohamosan emelkedik, elannyira, hogy ez év-ben január 1. óta 38 nap alatt 30.000 új tag jelent-kezett.

Azok előtt, akik Darányi ez alkotásának parla-menti tárgyalása idejében azt hangoztatták, hogy a ma-gyar munkás nem fog az önkéntes biztosítás rendszerén alapult intézmény keretébe belépni, — ez a szám bizo-nyonnyal meglegő Mindennap száznál több tag jelent-kezik az ország minden vidékéről és ez emberbaráti intézménynek általános szükségét érzí, hogy idegenbe szakadt véreink (Amerikából, Romániából stb.) továbbá a Horvát—Szlavon földről, hová a pénztár működése nem terjed ki, — özönével jönnek a levelek, tagsági jelentkezések: miért nem iratoztokhozunk be ők is? Az új tagok belépése oly hatalmas lendületet vett, hogy az igazgatóság csak a legmegtevéstetebb munkával képes az ügyek pontos előlását biztosítani, így előre lát-ható, hogy a közel jövőben tágitani kell a középpont kereteit.

Az intézmény népszerű voltl nemcsak széleskörű ismertetése mozdította elő, de a segítőpénztár gyors segítségnyújtása és bürokratikus sablonok mellözése. A pénztár rövid fennállása óta 252 kenyé-kereső családnak 62.418 koronát, 597 esetben rokkantsági segítséget, 2898 esetben baleseti segítséget nyújtott és összesen 3742 családnak szarította fel kőnyét, oszlatta el nyomor-ságát, kizsoltván tagjai között 210.527 koronát. A hol a pénztár emberbaráti segítségével jött, ott a tagok meg-sokasodása következett. Egy-egy szerencsétlenség jobban emlékeztetbe idézte a mentőegyesület jelszavát: hogy mindenkit érhet baleset és midőn megtudták, hogy öreg-ség idejére ez a pénztár tagjait heti 20, avagy 10 fillér ellenében keresetképtelenségére nyugdíjra biztosítja s az emberbaráti intézmény nem nyereségkészen alapított vállalkozás, de jövedelmét tartaléknékiül a kiséretleniák jó voltára szánja és adja: ékesebben beszélt ez min-dennél s megtörténte a szinte a megtörhetetlennek látszó bizalmatlanságot.

De el kell ismerni, hogy a hatósági szervek, a gazdasági egyesültek, a falu népének vezetői: lelkészek, jegyzők, tanítók nagy szeretettel propagálták az intéz-ményt. Ma is, mikor e kis cikk megjelenik, 78 helyen az ország különböző részén népgyűléseket rendeznek és megértetik az érdekeltekkel, hogy maguk ellen vétenek ha fölleslegekből az országos intézményből nyugodt öregségiüket nem biztosítják.

Ennek a buzgalomnak köszönhető, hogy harmincz-nyolcz helyen a helyi bizottság megalakult és huszon-két helyen alakulva van.

Egyre több azoknak a birtokosoknak a száma is, akik a náluk alkalmazott eselédeteket biztosítják. Uj-abban a gazdasátszetteknek és az uradalmi, városi kertészek-nek költőtte fel figyelmét az országos segítőpénztár, s már eddig is sokan beléptek. Több földbirtokos bizo-sított a pénztárnál magát és családját, s példájukra egész faluk követtek. S így a harmadéve életre kelt s szerényen induló intézmény, mint valami életérés fa egyre lombosodik. Talaja a magyar nép józansága, vi-rága az ember szeretet; az a harmat pedig, a mi élteti, az özvegyek és árvák szeméből fakad.

való igazatát is fölvetve, onéklük nem lévén sem érdekessége, sem kelete a tót nyomtatott papírosnak.

— **Megsemmisítő törvényhatósági bizottsági tagválasztás.** *Székelyváros* a múlt évben törvényhatósági bizottsági tagot választottak. Két jelölt volt, akire 89 választó szavazott. A szavazatok összeszámlálásakor kitudt, hogy az egyik jelöltre, *Halassa András* ügyvédre 46, a másikra, *Dusek János* főbíróra 44 szavazat esett, tehát egy szavazattal több adatot le, mint ahány választó volt. *Löwinger Armin* emiatt megfélembreztette a választást a fellebbezés alapján az alispán rendeletre megindult a vizsgálat. A fellebbezés vádjai a vizsgálat során beigazolászt nyert s miután a hamis szavazat leszámításával a választás eredményét csupán egy szavazat döntötte el, az igazoló és állandó bíráló választmány megsemmisítette a választást. *Halassa András*, az egy szavazattal előnybe jutott jelölt, e határozatot miatt panaszszal fordult aztán a közigazgatási bírósághoz, amely azonban elutasította a panaszt.

— **Öngyilkosság.** *Hauser Antal* kisd. mozdonyvezető múlt huzamosabb idő óta mint elmebeteg gyógykezelés alatt állott a troppaui kórházban. Kedden haza került onnan, — beszélék, hogy megszökött, — de haza érkezve Ruttkán, lakását törösen találta, mint-hogy neje és gyermekei időközben Igleró utaztak el, az asszony szülőihez. A szegény betegelműjű embert ez a körülmény annyira elkeserítette, hogy fölment a lakása padlására és felakasztotta magát. Csak másnap akadt rá egy család a boldogtalan ember holttestére.

— **Kivándorlás.** A kivándorlás mozgalma egyre tart, de sokan kellő okmányok nélkül indulnak el a nagy utra. E héten nyolc embert tartóztatott fel a csendőrség Ruttkán, akik utlevél nélkül Oroszországba igyekeztek.

— **Bál Ruttkán.** A ruttkai bálók ezidei sorozata az ottani izraelita nőegylet által e hó 7-én rendezett táncmulatsággal fejeződött be. A mulatság, melyen jelen volt a ruttkai polgárság színe-jáva, a Wachsberger szálló összes termeiben tartott meg s úgy érdeklőleg, mint anyagilag sikerülnek mondható. A bál közönség az estét kedélyesen töltötte s a táncot ugyancsak vígan lejtették reggeli 6 óráig. Az első négyest 68 pár tanczolta. A talpalávalót Hagymási kitudtá bandája háta. Sajnos, hogy az egylet elnököje *Friedman Mór* né urölgy gyászban lévén, a mulatságon részt nem vehetett. Az elnökség ez uton is köszönetét fejezi ki a rendezőségnek, valamint *Wachsberger Lipót* urnak, ki a tánchelyiségeket a jótékony célra való tekintettel szíves-séggel engedte át. Az egylet pénztár javára felléptettek 10 koronát *Bindfeld Armin* úr (Tur.-Szt.-Márton); 8 koronát *Saager Ferenc*, *Epstein László*, *Friedman Mór* és *Lówy Siegfried* urnak; 5 koronát *Dr. Brichla Arnold*, *Rakita Samu* és neje és *Klein Ferenc* urnak; 4 koronát *Dr. Szolárik Vilmos* úr; 3 koronát *Fisch Jónás*, *Judit Amráns*, *Láng Ignác*, *Ruzsánk Mór*, *Dr. Tugendt Gyula* (Budapest) és *Tyroler Samu* urnak; 2 koronát *Beck Jolán* urölgy, *Freyberger Sándor*, *Horráth Géza*, *Kellermann Albert*, *Lauffer Nándor* urnak, özv. *Moszkóci Ferencz* urnó (Tur.-Szt.-Márton), *Ormay Vilmos* (Tur.-Szt.-Márton), *Paulinyi Gábor*, *Rund Albert*, *Schrodléin József*, *Váczy Gedeon* és *Waldmann Vilmos* urnak; 1 koronával *Fischer Sándor*, *Dr. Herez Mór* (Znojvárúj), *Hoffmann József* (Tur.-Szt.-Márton), *Kompony Károly*, *Keviczky Kálmán*, *Mannheimer János*, *Politzer Adolf*, *Spitzer Bernát*, *Vádney Károly* és *Zweingenthal Jakab* urnak. A tiszta jövedelem 21924 korona volt. Fogadják mindannyian az egyesületi elnöknek melegt köszönetét.

— **A Liptó-szent-miklósi zászlótüntetés.** Megirtuk volt lapunkban, hogy a liptó-szent-miklósi „Dobrodej” nevű tót nőegylet, amelynek az ottani *Járásorvos neje* az elnöke, álmárcs bál rendezett, amelyre többeget a magyar családok közül, így a főispánt, az alispánt stb. nem hívták meg s bár a terem mindenféle idegen színű zászlócskákkal volt díszítve, a magyar zászló pedig hiányzott, mégis akadtak az ottani magyarok közül néhányan, akik a tót mulatságban tüntetőleg résztvettek.

— A „Nár. Nov.” liptó-szent-miklósi tudósítója márcz. 4-én kelt levelében — a „Liptó”-val és a fővárosi sajtóval polemizálva — másképp adja elő a dolgot. Hazugságnak minősíti az egész hírt, amelyet holmi zsidók és szedett-vedett eseldők, kétes existenciák boesították világgá s azzal fenyegetőztek, hogy az efféle támadásoknak az lehet a következménye, hogy az a tüntető viszony is, amely az ottani magyar és tót társadalmi közötti között fennáll, megszűnhetik, hogy ennek a magyarság fogja kárát vallani. Magát a dolgot pedig úgy adja elő, hogy a teremben más, mint piros-zöld-fehér zászló nem volt: a Bésből rendelt díszítések között levő 1—2 színű papírlógócskák, mint zászlók tekintetbe nem jöhetnek. Nem igaz, hogy hazafias körök

nem hívták meg a mulatságra. A „Dobrodej,” mint evang. nők egylete, majdnem mindenkit meghívott nemzetiségre való tekintet nélkül; csak a megyei bál héttagú rendezőségét nem hívták meg, még pedig azért, mivel ez a „Dobrodej” tagjait, s a tót társadalom többségét demonstratív módon hívta meg a megyei bálra. A milyen az adjon isten, olyan a fogadj isten. — Hát nekünk mindezekre csak annyit a megjegyzésünk, hogy eltekintve attól, hogy a jótékonyaságnak semmi közbe sincs a tót nemzetiségi salto moriálékhoz, egy jótékony nőegylet által rendezett hármintöt mulatság a szegények és nyomorgók javára rendeztetvén, arra kivétel nélkül mindenkit, akit az társadalmi állásánál fogva megillet, meg kell hívni még azon esetre is, ha — mint állítólag a jelen esetben — holmi neheztelésekre forog fenn ok. A megye két első tisztviselőjével szemben pedig semmiképen sem volt szabad ily tüntető retorzióval élni, amikor egy megyei magyar köztisztviselőnek a neje áll az egyesület élén. Különben is, tudósítók közleményének minden sorát ezúttal is fenntartja.

— **Közgyűlés.** A város-kereszt egylet liptó-szent-miklósi főkéja a múlt héten tartá dr. *Holéczy József* elnöklete alatt a megyeház kisternében évi közgyűlést. Az évi jelentés szerint a liptó-szent-miklósi főkének 119 tagja van. A központi pénztárra ez idén 95 koronát küldtek. A főké vagyona 3934 korona 53 fillér. Id. Ballo Lajos az egyesület régi, bugzó pénztárosa egyenkedésére való tekintetből állásáról lemondott s az elnököt minden reabeszéle daczára megmaradt előbbi elhatározásánál. Uj pénztárra a következő ülésen fognak választani. A kisorolt választmányi tagok újra megválasztottak.

— **Tenyészbika és ütszóság Kassán.** Az Abauj-Tornavármegyei gazdasági egyesület ez év április 3-án és 4-én rendezte Kassán IX. tenyészbika és ütszóságját, mely már az előző években és Felső-Magyarország legkeresettebb tenyészállat vásárra volt. A jelen évben még nagyobb nagyságú irgerkezik a vásár, melynek egyik oka, hogy a pinginzi tisztavért bikák ezú a vásáron kertine eladásra legnagyobb számban; másik oka pedig, hogy a száj és körömájás miatt az O. M. G. E. által Budapestben tervehetett tenyészállat vásár elmaradt, minek folytán az ottani beszerzősek egy nagy része Kassán eszközölték. Szegényebb községek 15—20% áremelésben részesülnek. A megvett állatokkal kedvezményes vasuti szállításhoz részesülnek. Megyebeli tenyész-tök állatai pándzúban is részesítenek. A földmívelésügyi Miniszter ezen kiállításról tenyészállatvásárt anyagilag is segíjezi. Az állatvásár látogatása teljesen díjtalan. Bejelentési határidő *márczius 20.* Bejelentési lappal és közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál az egyesület titkári hivatala.

— **Mindenki tudja** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmánypanag a legnagyobb természet adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzők és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad legszöb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbakk, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Az Uranos kék**, a legkedveltebb ruhakékszösz, mert a képzeltet legzöb kék színt szolgáltatja és minden tekintetben felmúlja az eddigi ilyenmő gyártmányokat. Előkelő háztartások és nagy mosóintézetek tanúsága szerint az Uranos kék a legjobb és legolcsóbb ruhakékszö.

— **A jó kávé!** Melyik háziasszonynak nem képezi büszkeségét, ha jó kávét találha asztalára? Sajnos, gyakran a legjobb kávétájk értéki pótkávével elrontatik, a miért azután a kávétájk okozk. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé mint legkiválóbb izzt és egyuttal olcsó pótkávét a bakbákvéhoz, nemkülömben ennek helyébe mint legjobb pótlék ajánllat. A Kathreiner-féle különleges eljárás útján a bakbákvé kedvelt zamát nyeri, miáltal a kávétájk enyhébb és kellemesebb teszi, és az egészögre nézve előnyösebb válik. Aki tehát a Kathreiner elönyeit magának biztosítani öhajtja, ügyeljen saját érdekében a bevásárlásnál az eredeti csomagokra, a melyek a „Kathreiner” nevet és a „Kneipp pátér” védjegyet viselik. Azt, a melyet nyitva mérlegelve és hamisan mint Kneipp-kávét árusítanak, rendszerint nem más mint közönségesen pórkölt árpa vagy rossz malata, e sohasem Kathreiner.

Szerkesztői üzenetek.

— P. E. Zsó. Mi még inkább sajnáljuk, hogy úgy történt. A hogy lehetett, pótoluk. — S. G. Liptó-Szent-Miklós. A nyilatkozatot nem közölhetük, még pedig azért, mivel tudósítók a vonatkozó közleményben foglalt állításait ezúttal is fenntartja; részben pedig azért, mivel maguk az érdekeltek egyenként mindaddig nem nyilatkoztak, tehát egy harmadik s nem is érdekel személynek, illetőleg testületnek a nyilatkozata semmivel sem járna hozzá az ügy tisztázásához. Feltevélenül igaz azonban, s ezt semmiféle körülményrel megdönteni nem lehet, hogy kifejezetten tót jellegű mulatságon, amelyre

a megye fő- és alispánját akár daczból, akár más tündető okból meg nem hívták, magyar állami tisztviselőnek és állami lakatlanoknak még csak mint nézőnek sincsen helye, s a mégis ott voltak, ám viselőik a következményeit is elhatároztaknak, amelynek, lehet, nem a tüntetés volt az alapindoklata, de hogy a fennfokó körülmények között eljárásuk veszedelmes hasonlított a tüntetés szándékához, azt öök maguk sem tagadták, hanem kevésebb tagadhatja más, aki öökny kevése vizálgathatja a szíveket és a veséket, mint tudósítók és ml.

Felölös szerkesztő: **Herez Gyula.**
Főmunkatárs: **Bánfi János.**

NYILTTÉR. *)

Egy tót állami intézmény Turóc-Szent-Mártonban.

Most, hogy a ker. betegsegélyző pénztár évi közgyűlést tartja, időszerűnek vélem a figyelmet felhívni azon igazán türelhetetlen állapotokra, hogy a turóc-szt-mártoni ker. betegsegélyző pénztárnál, bár számszerint magyar tagja ép amyl lehet, mint tót, mégis magyar előjárója, vagy hivatalnokja nincs, de a közgyűlési kiküldöttek igazgatósági vagy felügyelő-bizottsági tagok között sem található egyetlen egy magyar ember sem, mert a magyar elemet onnét *teljesen* kiküszöbölték. A hivatalnokokat is a *Táttra-bankból* választották a turóc-szt-mártoni ker. betegsegélyző pénztár ügyvezetésére. Hát már ennyire vagyunk Turóc-Szent-Mártonban, hogy a tót tulzók egy oly intézménynél is uralkodhassanak, mint a ker. betegsegélyző pénztár? Ma delután lesz különben az évi közgyűlése ezen pénztárnak, de előre tudjuk, hogy a felügyelő-bizottság hithű tötökből lesz összeállítva, magyar embert hogy kandidálva az igazgatóság! Épp ezért nem vagyunk bizalommal mi magyar emberek ezen betegsegélyző pénztár iránt, és nem is lehetünk azed, mig ott pánszál vezetésösz dolgozik magyar ember nélkül. Ezen pedig segíteni kellene.

Egy betegs. pénztári tag.

*) Eravatban közöltekert nem vállal felelősséget a szerk.

625—1902. A. szám.

Versenytergalálási hirdetésny.

Kostány község képviselőtestülete a szorvezett állami iskola részére szülköses épületnek 12315 korona 42 fillér összegre ereőig leendő felépítését határozta el, a munka végrehajtásának biztosítása céljából **1903. évi április hó 8 án délután 10 órakor** az alóírtot m. kir. államépítészeti hivatali helyiségében zárt írásbeli versenytergalálást fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívának.

Az ajánlatok az előírányszott költségösszeg 5% ának megfelelő bánatpénzzel felszerelve az ajánlatok benyújtása kitudttá idög nyuadtókn be. Később érkező avagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A munka végrehajtására vonatkozó műszaki művelet és szerződési iratok az alant megnevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1903. évi márczius hó 10-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Borbély Kálmán, kir. főmérnök.

34. sz. tk. 1903.

Árverési hirdetésnyí kivonat.

A tszámártoni kir. járásbírószág mint tkli hivatalösz közhírre teszi, hogy a tszámártoni részvény takarékpénztár Ruttkay Danko szöl. Szekerka Péter öklén végrehajtási ügyében a beszerterebönyai kir. törvényöszök területé körözhe tartozó tszámártoni kir. járásbírószág területén Ruttká községben fekvő:

- a) a ruttkai 72. s. tlklyben A. + 12. sor 961/a. sorszám alatt felvetett s egészben Ruttkay Danko István és József nevére irt ingatlanra 360 koronában,
- b) az ottani 159. s. tlklyben A. + 5—7 sor 1640—1647/a. 1549/a. és 1802/b. hrsz. a felvetett s egészben Ruttkay Danko Gaspare József nevére irt ingatlanra 101 koronában,
- c) az ottani 215. s. tlklyben A. + 1. sor 813. hrsz. a felvetett s egészben Ruttkay Danko Gaspare István és József nevére irt ingatlanra 6 koronában,
- d) az ottani 1028. s. tlklyben A. + 2., 3. sor, 621. és 825. hr. s. a felvetett s egészben Ruttkai Danko Gaspare István és József nevére irt ingatlanra 15 koronában,
- e) az ottani 1066. s. tlklyben A. + 1—9. sorsz. a felvetett s egészben Ruttkai Danko Gaspare István nevére irt ingatlanra 416 koronában és
- f) az ottani 1067. s. tlklyben + 1—6. sorszám alatt felvetett s egészben Ruttkai Danko Gaspare József nevére irt ingatlanokra 315 koronában megállapított kiküiltási árban az árverést erelendöte és hogy a fennbött megjelölt ingatlanösz **1903. évi április hó 7-ik napján d. e. 10 órakor** Ruttká községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kiküiltási árón alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanösz kiküiltási árának 10%-át készpénzben vagy övadékképes értékpapírban a kiküiltott kézözhe letenni.

Kir. Járásbírószág mint tkli hivatalösz.

Turóc-Szt.-Márton, 1903. évi január hó 13-án.

Kolösy, kir. albiró.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált hájiszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmazástik létszáraz, száraz és megújítástik.

Intés. Sülynyabb utánaok miatt bevérsárlaktor — orvosok legújabb és osaki eredeti füvegetel doborokban a „Richter” védjegyével és a „Richter” oseg-jegyzettel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtoebb gyógyszerárban kapható.

**Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapesten.
Richter F. A. f. és társa,
csehsz. 40 kár. údvarút. állítottok.
Rudolstadt.**

Vidéken kapható Gazdik János gyógyszerárban Kőrmezőbányán, Toperczer S. „Megváltó” gyógyszerárban Turóc-Szt.-Mártonban és Schönbach Viktor gyógyszerárban Znióváralján.

**Ércz és fakoporsó
s minden egyéb temetkezési
szirkoszoru
cikkek
jutányos áron beszerezhető
BINFELD ARMIN
divatruházában Turóc-Szent-Márton.**

**Unghváry
László**
(Czegledi) 300 holdas bor-
termő szőlőtelepének, továbbá
gyümölcs és szőlőszőlőjének
árgyűjete megteremt. hat 5 krajczár-
tól felleje némes csemekét, 3 forinnot
felleje sima és gyökeres szőlőszékét,
továbbá — 10 — 18 forinnot felleje saját
termésű rendkívül finom újborok kaphat-
k Ezeknél mindenféle gyümölcsfa-
vadoncz, akác- és gleditschia-csemekét
Tessék árgyűjzékkel (borról is)
kérséni.

E. JEMM'S
régbévált
melleczukorkái
diättikai szer
**köhögés és rekedtség
ellen**

Megengedve 19. 4. 02. Z.
75066. sz. helytartó határozat által.

Árka csomagonként **50 fillér.**
Raktár Turóc-Szent-Mártonban
Toperczer S. gggyészernél.

Nálam kapható olcsó árakon a legjobb minőségű

műtrágya,
Superfosfát és Tomassalakliszt

valamennyi gabonafaj és burgonya trágyázására, valamint löhere- és luczernavetések és mezők fejtárgyázására alkalmas több fajta

G Y P S.

Kívántra szolgálok Prospektussal és vegyi elemzessel.

Továbbá ajánlok a legolcsóbb napi árakon vető czélokra szolgáló: árpát, zabot, nyári búzát, búkkönynt, borsót, lencsét, babot, löheremagot, bolhajt stb.

Lőwy Mór,
gabonakereskedő Turóc-Szt.-Márton.

Kiadótulajdonos **ösv. Moszkói Perenozná**

**!Köhögésben szent-
vedők!
!próhálják meg a köhögés-
gési esillapító és józól!**

**Kaiser-féle
melleczukorkát.**

2740 jegyz. megh. bizonyítvány igazolja jó és biztos hatását **köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnál.** Helyette ajánlott utatsison vissza. 1 csomag 20 és 40 fillér. Kapható **GRABER MIKSA és FIA** cégénél Turóc-Szt.-Márton.

Miridaganatoknál, görvynél, angol betegségeknek, bőrkütsékeknek, széknyélnek, csuánál, torok- és tüdőbetegségeknek, idült köhögésnek, gyöngyököl, sápadt, vérszegény gyermek részére ajánlom az általános kedvelt és sokat használt

**Lahusen-féle jód vas-
csuka-máj-olajat.**

A legjobb és leghatasosabb csukamájolaj. Gyógyerejére néve fölül minden hasonló készítményt és újabb gyógyszert. Ize fölülte finom és enyhe, miért is úgy nyervek mint felöltök szivesen szedik és könnyen emésztik. Az utolsó évt használt kb. 10000 fővel legjobb bizonyítéka jószágának és kedveltségének. Számos elismerő és közzétű levél. Ára 3 és 6 Kor., utóbbi nagyság hosszabb használatnál előnyösebb. A berszerésnél tessék ügyelni a gyáros czégre: **Lahusen** gyógyszerész, Bréma. — Kapható: Vidéken: Gazdik János gyógyszerárban Kőrmezőbányán és Toperczer Sándor gyógyszerárban Turóc-Szent-Mártonban.

789—1902. kv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Kluch sz. Zachar Mária végrehajtónak özv. Kluch szül. Petykó Francziska s t. végrehajtás szenedő elleni vagyontöbbség megszüntetése s jár. iránti végrehajtási ügyében a znióváraljai kir. járásbírószág területén levő Znióváralja községben fekvő az u. o. 267. sz. tjkében I. 2. sor, 22. lr. sz. Ház 19. sz. a. udvar és kertnek a B) 4., 5., 7., 9., 10 és 11. a. Kluch József, Kluch Francziska, Kluch Mátyás, Kluch Ignác; özv. Zachar sz. Kluch Mária és Zachar sz. Kluch Mária nevére irt 1/4 részére 789 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903 évi április hó 15-ik napján d. e. 10 órakor** Znióváralján község házánál megtartandó nyilvános ár

veresen a megállapított árverési feltételek mellett a kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 78 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kikiáltást kezelé-
letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerelt elismervényt átszolgáltatni
Kir. járásbírószág mint telekkönyvi Hatóság
Znióváralján, 1902. december hó 18-án.

Janovják Károly
kir. albiró.

1990 sz. tk. 1902.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. járásbírószág mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a znióváralján részv. takarékpénztár végrehajtónak Skolnik János czépsz végrehajtás szenedő elleni 800 kor. tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a znióváraljai kir. járásbírószág területén levő Mosócz községben fekvő a mosózei 126. sz. tjkében B. 1. a. Skolnik János nevére irt I. 1. sor 120 hrsz. ház (130. össejre) és beltelek és a 2. sor sz. a. ahhoz tartozó közbis erdő illetőségre egészen az árverést 686 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi április hó 4-ik napjának d. e. 10 órakor** Mosócz község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el adtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadék képes értékpapirban a kikiáltást kezelé-
letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kialított szabályszerelt elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.
Znióváralján, 1902. november e hó 26-án.

Janovják Károly
kir. albiró.

Egyedül valódi angol
BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva

Az úvegek felszerése a kereskedelmi törvények védjegyutalmára alól — 1. A tódó-
nek és melnek összes betegségeknek elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválat, a fájdalmas köhögésnek elejét
veszi, sőt még régből betegségeknek is gyógyít. 2. Kitiño hatással van
torokgyuladással, rekedtségnek és a torok összes betegségeknek. 3.
Alaposan kitiño a hidegjelést. 4. Meglepo gyorsan gyógyít gyomor-
görcsöt, köllök és szagutásokat. 5. Jótékony habaható és vériz-
tisztítja, a veséket, megszünteti hypocondriát és melankóliát
és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitiño hatása van fog-
tájánál, lyukas fogaknál, szájpneusz, továbbá minden fog- és száj-
betegségeknek és megszünteti a felbőgőst, valamint a száj és gyom-
rosz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgy-
mint lőpörpés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, rüh,
kösz és kitérés és megszünteti a rüh, zúgást, száraz-
tást, kúszvényt, fülzást stb. Tessék mindig vizgálni a zoldpaposa
védjegyre, mint fent látható! Haunistásoktól legjobb övszer egyene-
sen a gyárból eredeti kartonokban bementve az osztrák-magyar mo-
narchia minden postaalomására 12 kicai, vagy 6 dupla úveget 4
koronáért hozatni. Bosznia és Herzegovinába 4 kor. 60 fillér Ke-
vesebb nem küldetik. Széküldés csak az összeg előzetes utalványo-
zása vagy lefizetése mellett.

ICH DIEN
Ainle ehter Balsam
von der Schmeizer-Appothek
in Pragrad
A. Thierry in Pragrad
L. J. Schmeizer-Appothek

Miért szenved? mikor ünnek biztos gyógyulása a legrejbib sebeknél is kikiáltás van és majtnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációzt vagy amputálást, ha

**Thiery A. gyógyszerész egyedül valódi
centifolia-kenőcsét**

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmas egyhétsején pedig elérhetetlen. Valódi centrifolia-kenőcs használattik, a gyermekágyasok mellbájánál, a tejelválasztás akadályánál, melkenemelésnél, vörhenévnél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél sósoszu. usagát lábaknál, sőt csontzúrási is; ütött, szart, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegensek kiválasztásánál, mint úvegek és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kínóvés, karbunkulus, új képződemények, valamint rákánál, körömvirágénél, körömvirágánál, hólyagánál, mecsőst kieselődött lábaknál, **ezt sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek főkvetőit edert sebeit, a nyakon támadt daganat, vérdaganat, fülbajt és a gyermekek sebesedését** stb. Széküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaküldéssel és szállítóveléll együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány **eredetében megtekinthető.** Mindenkit övök hamisítványok vételeitől és kérem vizgálni, hogy minden tégelyen a czég: **„Orangyal-gyógyszertár Thiery (Adolf) Limited Pragrad”** bejegelte legyen.

E két gyógyszerében fellümlühatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régből lesz, annál értékesebb és hatatosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az öv bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatauk és segítnek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy effle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak lefeljebb a pénzt lövünk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, meghibázó annótt teljesen ártatlan, világhírű szernek, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni:

**Thiery (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pragrad
Rohitsch Sauerbrunn mellett.**

Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebaeh J. és Böesben: Brady C. gyógyszerésznél. Vidéken kapható: Gazdik János gyógyszerárban Kőrmezőbányán.

Nyom. a türözcentmártoni magyar nyomdában. — Moszkói F.-né